

Krajowy Ośrodek
Wsparcia Rolnictwa

Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp.

Znak: GOR.WKUZ.OS.4240.135.2023.MKB.25

OGŁOSZENIE O PRZETARGU

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Gorzowie Wlkp. na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 589) oraz ustawy z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 507 ze zm.) i rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i ich części składowych, warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów (Dz. U. z 2021 r. poz. 2092) podaje do publicznej wiadomości, że **ogłasza II przetarg ustny (licytacja) nieograniczony na sprzedaż nieruchomości**. Nieruchomość pochodzi ze zlikwidowanego **PFZ**.

Przedmiotem sprzedaży jest nieruchomość zgodna z wykazem opublikowanym **22 lipca 2024 r.** w Sekcji Zamiejscowej w Ośnie Lubuskim, w Urzędzie Gminy w Górzycy, sołectwie Żabice, Lubuskiej Izbie Rolniczej oraz w siedzibie Oddziału Terenowego KOWR w Gorzowie Wlkp. a także stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Ośrodka <https://www.nieruchomoscikowr.gov.pl/>.

NIEZABUDOWANA NIERUCHOMOŚĆ położona - województwo lubuskie, powiat słubicki, gmina **Górzycy**, obręb **Żabice**, stanowiąca działkę ewidencyjną nr **65/2 o pow. 0,3874 ha**.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Górzycy nieruchomość znajduje się w **terenie lokalizacji elektrowni wiatrowych, infrastruktury towarzyszącej i upraw rolniczych o symbolu 3 EW/R**.

Nieruchomość ma dostęp do drogi publicznej. Przez działkę przebiegają dwie linie telekomunikacyjne. Nabywca będzie zobowiązany do udostępniania niezbędnej części gruntu dla przedsiębiorstwa eksploatującego – na czas remontu i konserwacji linii. Nieruchomość bezumownie użytkowana, aktualnie obsiana zbożem ozimym. Nabywca będzie zobowiązany do oświadczenia w umowie sprzedaży: „Kupujący jest świadomy faktu obciążenia przedmiotu umowy sprzedaży bezumownym użytkowaniem. Samodzielnie i na własny koszt będzie podejmował działania w celu objęcia nieruchomości w posiadanie. Nie wystąpi ani nie będzie występował w przyszłości z żadnymi roszczeniami wobec sprzedającego z tego tytułu”.

Nieruchomość ujęta jest w księdze wieczystej nr GW1S/00028252/8. Dział IV wolny od wpisów, wpis w dziale III księgi nie dotyczy przedmiotowej nieruchomości.

W skład nieruchomości wchodzi:

Grunty o powierzchni ogólnej – 0,3874 ha

(w tym: użytków rolnych – 0,3874 ha)

- grunty orne – 0,3874 ha w klasie: RIIIb – 0,0841 ha; RIVa – 0,2521 ha; RV – 0,0512 ha

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi – 184 200 zł (w tym 23% VAT)

Minimalne postąpienie wynosi – 1 900 zł

Wysokość wadium – 36 800 zł

**Przetarg odbędzie się 10 grudnia 2024 r.
w siedzibie Sekcji Zamiejscowej KOWR w Ośnie Lubuskim
ul. 3 Maja 24, sala nr 01 o godzinie 11:30**

Zapłata za nabywane mienie winna być dokonana w całości przed podpisaniem umowy sprzedaży.

Na podstawie ustawy z dnia 11.03.2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361) sprzedaż zawiera VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami w dacie zawarcia umowy sprzedaży.

Wyklucza się płatność należności jakimikolwiek wierzytelnościami.

Cena zawiera koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży.

UWAGA!

66-400 Gorzów Wlkp., ul. Myśluborska 32, tel. (95) 714 61 00, www.gov.pl/kowr

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa pierwszeństwo w nabyciu w/w nieruchomości po cenie i na warunkach podanych w wykazie przysługuje podmiotom w nim wymienionym.

Zgodnie z art. 28a ustawy z 19 października 1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, sprzedaż nieruchomości rolnej przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa może nastąpić, jeżeli w wyniku tej sprzedaży łączna powierzchnia użytków rolnych:

- 1) będących własnością nabywcy **nie przekroczy 300 ha** oraz
- 2) nabytych kiedykolwiek z Zasobu przez nabywcę **nie przekroczy 300 ha**.

Przepisów ust. 1 nie stosuje się do

- 1) nabywców nieruchomości, w których grunty, oznaczone w ewidencji gruntów i budynków jako grunty pod stawami, stanowią co najmniej 70% powierzchni nieruchomości;
- 2) zarządzających specjalną strefą ekonomiczną w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U z 2023 r. poz. 1604).

Przy ustalaniu powierzchni użytków rolnych, o których mowa w ust. 1:

- 1) będących przedmiotem współwłasności uwzględnia się powierzchnię nieruchomości rolnych odpowiadających udziałowi we współwłasności takich nieruchomości, a w przypadku współwłasności łącznej uwzględnia się łączną powierzchnię nieruchomości rolnych stanowiących przedmiot współwłasności;
- 2) do powierzchni tej wlicza się powierzchnię użytków rolnych, które zostały nabyte z Zasobu, a następnie zbyte, chyba że zbycie nastąpiło na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami lub w przypadku określonym w art. 32b ust 1 (uognSP).

Powierzchnię użytków rolnych, o których mowa wyżej, ustala się na podstawie oświadczenia złożonego przez nabywcę nieruchomości rolnej. Osoba, która złożyła nieprawdziwe oświadczenie, podlega odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Na podstawie art. 29 ust. 4 ustawy z 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa przysługuje **prawo pierwokupu** na rzecz Skarbu Państwa przy odsprzedaży nieruchomości przez nabywcę w okresie 5 lat od nabycia tej nieruchomości od KOWR.

Nieruchomości sprzedawane są zgodnie z wyrysem z mapy ewidencyjnej oraz wypisem z ewidencji gruntów i budynków wydanymi przez właściwego Starostę Powiatowego. W związku z powyższym Kupujący zobowiązany będzie do złożenia oświadczenia, że nie będzie występował z żadnymi roszczeniami wobec Krajowego Ośrodka z tytułu ewentualnej niezgodności w zakresie rodzaju użytków, różnicy w powierzchni sprzedawanej nieruchomości wynikającej ze wskazania przez geodetę innej powierzchni niż jest to oznaczone we wskazanych wyżej dokumentach. Okazanie punktów granicznych nieruchomości może nastąpić na życzenie i wyłączny koszt Kupującego.

Do dnia poprzedzającego przetarg można zapoznać się z postanowieniami umowy sprzedaży, które nie podlegają ustaleniu w trybie przetargowym w siedzibie Sekcji Zamiejscowej KOWR w Ośnie Lubuskim wyłącznie drogą elektroniczną (e-mail) po uprzednim zgłoszeniu takiej woli pocztą elektroniczną na adres przetargi.osno@kowr.gov.pl lub telefonicznie pod nr (95) 757 61 97.

Warunki uczestnictwa w przetargu:

Uczestnikiem przetargu może być krajowa lub zagraniczna osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która:

- I. wpłaciła wadium w wymaganej wysokości, w terminie, miejscu i formie – zgodnie z niniejszym ogłoszeniem;
- II. stawiła się na publiczny przetarg ustny (licytację) w siedzibie organizatora i spełniła inne warunki podane w niniejszym ogłoszeniu;
- III. dodatkowo (na przetargu) uczestnicy przetargu zobowiązani są do przedstawienia następujących dokumentów:
  1. **Oświadczenie o zapoznaniu się z nieruchomością.**
  2. **Oświadczenie o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o przetargu.**
  3. **Oświadczenie o braku zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec Krajowego Ośrodka, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.**
  4. **Oświadczenie, że nie władają lub nie władają nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego a jeśli władają to, że na wezwanie Krajowego Ośrodka opuściły te nieruchomości.**
  5. **Osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej zobowiązane są do złożenia oświadczenia, że osoby będące współnikami bądź członkami organów tego podmiotu nie władają lub nie władają nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego, a jeśli władają to, że na wezwanie Krajowego Ośrodka opuściły te nieruchomości.**

Oświadczenia wskazane w pkt 1-5 mogą być złożone na jednym z formularzy stanowiących załącznik do ogłoszenia o przetargu.

W przypadku uczestnictwa w przetargu **spółki cywilnej** lub podmiotów nabywających nieruchomości na współwłasność, dokumenty o których mowa w pkt 1-5 albo załącznik do ogłoszenia o przetargu, składają wszyscy współnicy lub nabywcy udziałów w nieruchomości.

Osoby fizyczne nabywające nieruchomości w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą składają oświadczenia wymienione w pkt 1-4 albo załącznik do ogłoszenia.

W przypadku wspólności majątkowej małżeńskiej dokumenty, o których mowa w pkt 1-4 albo załącznik do ogłoszenia składając oboje małżonkowie.

6. Osoby prawne krajowe i zagraniczne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej zobowiązane są do przedłożenia oryginałów lub poświadczonych za zgodność z oryginałem:

- **umowy spółki wraz ze wszystkimi zmianami,**
- **aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego lub informacji odpowiadającej temu odpisowi pobranej elektronicznie z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego;**
- **aktualnej listy współników,**

(termin ważności tych dokumentów upływa po trzech miesiącach od daty ich wydania).

- **uchwały odpowiedniego organu osoby prawnej zezwalającej na nabycie nieruchomości.**

7. Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej zobowiązane są do przedłożenia właściwych dla danej jednostki dokumentów rejestrowych (jeżeli podlegają rejestracji w innym rejestrze publicznym niż Krajowy Rejestr Sądowy), dokumentów pełnomocników lub właścicieli ją tworzących.

8. Pełnomocnictwo, w przypadku uczestnictwa w przetargu pełnomocnika uczestnika przetargu lub jednego z małżonków, gdy w małżeństwie obowiązuje wspólność ustawowa (wymagane jest wówczas pełnomocnictwo udzielone przez małżonka nie uczestniczącego w przetargu).

Wzory ww. oświadczeń zostaną udostępnione na stronie internetowej KOWR w miejscu publikacji ogłoszenia o przetargu.

Uczestnicy przystępujący do przetargu zobowiązani są do przedłożenia dokumentów stwierdzających tożsamość (gdy osoby w przetargu działają przez pełnomocników, pełnomocnicy zobowiązani są do przedłożenia pełnomocnictw upoważniających do przystąpienia do przetargu na oznaczoną nieruchomość).

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłata **wadium**, w określonej wyżej wysokości, z wyprzedzeniem tak, aby środki pieniężne znalazły się na koncie organizatora przetargu do **09.12.2024r.** przelewem bankowym na konto Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w **Banku Gospodarstwa Krajowego Oddział Zielona Góra numer 09 1130 1222 0030 2043 0820 0003.** Dowód wpłaty wadium należy przedłożyć komisji przetargowej najpóźniej w dniu przetargu.

Na dowodzie wpłaty należy podać imię i nazwisko uczestnika przetargu oraz oznaczenie nieruchomości (nr działki i nazwę obrębu).

W przypadku wspólności ustawowej wadium na przetarg należy wносить przez oboje małżonków. Ponadto wymagana jest obecność małżonków na przetargu lub zwykłe pełnomocnictwo udzielone przez nieobecnego małżonka do wniesienia wadium, uczestnictwa w przetargu w jego imieniu i składania oświadczeń związanych z przetargiem.

Do nabycia nieruchomości przez cudzoziemców zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców (Dz. U. z 2017 r. poz. 2278).

Zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2023 r., poz. 2809) do dokonania czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia lub użytkowania wieczystego nieruchomości, bądź do dokonania czynności prawnej prowadzącej do zbycia, obciążenia, odpłatnego nabycia i wydzierżawienia gospodarstwa rolnego potrzebna jest zgoda drugiego małżonka w przypadku wspólności ustawowej. Ważność umowy, która została zawarta przez jednego z małżonków bez wymaganej zgody drugiego zależy od potwierdzenia umowy przez drugiego małżonka.

Osoba, która w wyniku przetargu zostanie ustalona kandydatem na nabywcę nieruchomości, przy zawarciu notarialnej umowy sprzedaży obowiązana jest w przedłożyć w formie aktu notarialnego pisemną zgodę małżonka na zawarcie umowy sprzedaży na warunkach ustalonych w przetargu. Wymóg ten nie obowiązuje, jeżeli oboje małżonkowie przystępują do podpisania notarialnej umowy sprzedaży.

Osoby pozostające w związku małżeńskim, a zamierzające nabyć nieruchomość z majątku osobistego zobowiązane są złożyć stosowne oświadczenie.

Osoby nie pozostające w związku małżeńskim zobowiązane są złożyć komisji przetargowej pisemne oświadczenie, iż nie pozostają w związku małżeńskim.

Wadium wniesione przez osobę, która wygrała przetarg, zgodnie z treścią § 9 ust. 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego trybu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa i ich części składowych, warunków obniżenia ceny sprzedaży nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków oraz stawek szacunkowych gruntów (Dz. U. z 2021 r. poz. 2092) zalicza się na poczet ceny nabycia. Osobom, które przetargu nie wygrały zgodnie z § 9 ust. 3 ww. rozporządzenia wadium zwraca się niezwłocznie po odstąpieniu od przeprowadzenia przetargu lub zamknięciu przetargu na wskazany rachunek bankowy.

Zgodnie z § 9 ust. 5 wymienionego wyżej rozporządzenia osoba, która nie uczestniczyła w przetargu na sprzedaż danej nieruchomości, pomimo wniesienia wadium – nie może uczestniczyć w kolejnych przetargach na sprzedaż tej nieruchomości.

Zgodnie z art. 29 ust. 3bc cytowanej ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa w przetargu nie mogą brać udziału podmioty, które:

- 1) mają zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec KOWR, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a w szczególności zalegają z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, z wyjątkiem przypadków gdy uzyskały one przewidziane prawem zwolnienie, odroczenie, rozłożenie na raty zaległych płatności lub wstrzymanie w całości wykonania decyzji właściwego organu, lub
- 2) władają lub władają nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i mimo wezwania Krajowego Ośrodka nieruchomości tych nie opuściły albo podmioty, w których są współnikami bądź w organach których uczestniczą osoby, które władają lub władają nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i mimo wezwania Krajowego Ośrodka nieruchomości tych nie opuściły. Zasady tej **nie stosuje się** wobec podmiotów, które nie władają nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i nie władają tymi nieruchomościami bez tytułu prawnego **w okresie 5 lat przed dniem ogłoszenia przetargu.**

Umowa sprzedaży nie może zostać zawarta w przypadku, w którym na kandydata na nabywcę nałożono środki ograniczające (sankcje) w związku z wojną w Ukrainie, a także jeżeli ujawniono powiązania nabywcy z osobą fizyczną lub innym podmiotem, względem którego mają zastosowanie środki ograniczające (sankcje). Kandydat na nabywcę pozostający w związku małżeńskim, bez względu na rodzaj ustroju małżeńskiego, przed zawarciem umowy sprzedaży zobowiązany jest do podania danych współmałżonka (imienia i nazwiska) w celu weryfikacji w zakresie sankcji unijnych uzupełnionych przez sankcje krajowe w związku z wojną w Ukrainie. Wykorzystanie danych współmałżonka odbywać się będzie na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa unijnego i krajowego.

UWAGA!

W przetargu mogą również brać udział osoby fizyczne, którym przysługuje prawo do rekompensaty w formie zaliczania wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej na poczet ceny sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, zgodnie z ustawą z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017, poz. 2097) o ile spełnią wymienione wyżej warunki i zostaną zakwalifikowane do uczestnictwa przetargu.

Zwalnia się z obowiązku wpłacenia wadium do wysokości kwoty nieprzekraczającej wysokości potwierdzonego prawa do rekompensaty osoby fizyczne, którym przysługuje prawo do rekompensaty w formie zaliczania wartości nieruchomości pozostawionych poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej na poczet ceny sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa, jeżeli w terminie do **09.12.2024r.** do godziny 9:00 złożą w Sekcji Zamiejscowej KOWR w Ośnie Lubuskim na ręce przewodniczącego komisji przetargowej:

- pisemne zobowiązanie do uiszczenia kwoty równej wysokości niewniesionego wadium w przypadku uchylenia się od zawarcia umowy sprzedaży,
- oryginał decyzji właściwego wojewody lub zaświadczenia potwierdzających prawo do rekompensaty w formie zaliczenia wartości nieruchomości pozostawionych na poczet ceny sprzedaży, a w przypadku spadkobierców osób wskazanych w decyzjach lub zaświadczeniach - także postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku (albo o dziale spadku) oraz dowody potwierdzające spełnienie wymogów określonych w art. 2 lub art. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o realizacji prawa do rekompensaty z tytułu pozostawienia nieruchomości poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

Krajowy Ośrodek nie będzie mógł zrealizować prawa do rekompensaty osobie, która zgodnie z treścią decyzji lub też z adnotacją zamieszczoną na decyzji lub zaświadczeniu wybrała jako formę rekompensaty świadczenie pieniężne.

Osoba uprawniona zwolniona z obowiązku wniesienia wadium w części, aby zostać dopuszczona do przetargu zobowiązana jest wnieść pozostałą część wadium na ogólnych warunkach, określonych w tym ogłoszeniu.

Decyzja lub zaświadczenie przedłożone przez uczestnika przetargu, który:

- wygrał przetarg - pozostaje w dyspozycji Krajowego Ośrodka do czasu zawarcia umowy sprzedaży lub uiszczenia kwoty równej wysokości niewniesionego wadium w razie uchylenia się od zawarcia umowy sprzedaży,
- nie wygrał przetargu – zostaje zwrócona niezwłocznie po zamknięciu przetargu.

UWAGA!

Zgodnie z treścią z art. 29 ust. 3g cytowanej na wstępie ustawy:
WADIUM NIE PODLEGA ZWROTOWI W PRZYPADKU, GDY:

1. *Żaden z uczestników przetargu nie zgłosi postąpienia ponad cenę wywoławczą,*
2. *Uczestnik przetargu, który wygrał przetarg, uchylił się od zawarcia umowy;*
3. *Zawarcie umowy stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie oferenta.*

Nabywca nieruchomości przed zawarciem umowy sprzedaży zobowiązany będzie do złożenia oświadczenia o pochodzeniu środków finansowych na ten cel oraz, że nie zawarł umowy przedwstępnej na zbycie tej nieruchomości. Złożone oświadczenie podlega odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

Uczestnik przetargu może wnieść do Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka pisemne zastrzeżenia na czynności przetargowe w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

Dyrektor Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka rozpatruje zastrzeżenia, o których mowa powyżej w terminie 7 dni od dnia ich wniesienia i publikuje rozstrzygnięcie na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Krajowego Ośrodka. Na podjęte przez Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR rozstrzygnięcie, służy prawo wniesienia zastrzeżeń do Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka, w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego rozstrzygnięcia.

Do czasu wydania rozstrzygnięcia, o którym mowa powyżej, przez Dyrektora Oddziału Terenowego Krajowego Ośrodka albo rozpatrzenia zastrzeżeń przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka, albo upływu terminu na wniesienie tych zastrzeżeń, umowa sprzedaży nie może być zawarta.

Termin i miejsce zawarcia umowy zostaną wyznaczone po przeprowadzeniu skutecznego przetargu. Uczestnik przetargu, który go wygrał o dacie zawarcia umowy poinformowany zostanie pisemnie. Nie zawarcie umowy w wyznaczonym terminie traktowane będzie jak uchylenie się od zawarcia umowy i zgodnie z cytowanym wyżej art. 29 ust. 3g pkt 2 ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa - wpłacone wadium nie będzie podlegało zwrotowi.

Oględzin przedmiotowej nieruchomości dokonać można od poniedziałku do piątku po uzgodnieniu z Sekcją Zamiejscową w Ośnie Lubuskim.

Wszelkie koszty związane z zawarciem umowy sprzedaży, w szczególności pobierane tytułem taksy notarialnej oraz opłaty sądowej, ponosi nabywający.

Przed rozpoczęciem przetargu organizator przetargu może odstąpić od jego przeprowadzenia bez podania przyczyn.

Data podpisania protokołu z przetargu jest datą zamknięcia przetargu.

- 1) Administratorem danych osobowych, czyli podmiotem decydującym o celach i środkach przetwarzania danych osobowych zawartych we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie i pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcia umowy po rozstrzygnięciu przetargu (dane nabywcy) jest Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (zwany dalej KOWR) z siedzibą w Warszawie (01-207) przy ul. Karolkowej 30. Z administratorem można się skontaktować poprzez adres e-mail: kontakt@kowr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, ul. Karolkowa 30, 01-207 Warszawa.
- 2) W KOWR wyznaczono Inspektora Ochrony Danych Osobowych, z którym może się Pani/Pan skontaktować w sprawach ochrony i przetwarzania swoich danych osobowych pod adresem e-mail: iodo@kowr.gov.pl lub pisemnie na adres naszej siedziby, wskazany w pkt 1.
- 3) Jako Administrator, w celu przeprowadzania kwalifikacji i udziału w przetargu oraz w celu ewentualnego zawarcia umowy sprzedaży, jej realizacji, dokonywania rozliczeń, windykacji należności i zawarcia innych umów w związku z realizacją tej umowy, a także w celach związanych z obowiązkiem ewidencji korespondencji kierowanej z/do KOWR i w celu obowiązku archiwizacji dokumentacji, będziemy przetwarzać dane osobowe zawarte we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie oraz pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcia umowy po rozstrzygnięciu przetargu, w związku z realizacją postępowania na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa i aktów wykonawczych do niej wydanych, co stanowi o zgodnym z prawem przetwarzaniu danych osobowych w oparciu o przesłanki legalności, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b i lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1) dalej jako RODO.
- 4) Dane osobowe zawarte we wszelkich dokumentach złożonych w odpowiedzi na niniejsze ogłoszenie i pozostałych dokumentach wymaganych do zawarcia umowy po rozstrzygnięciu przetargu będą przetwarzane przez okres przewidziany przepisami prawa, w tym przez okres przechowywania dokumentacji określony w przepisach powszechnych i uregulowaniach wewnętrznych KOWR w zakresie archiwizacji dokumentów, oraz okres przedawnienia roszczeń przysługujących KOWR i w stosunku do niego.
- 5) Dane osobowe mogą być udostępniane innym podmiotom, jeżeli obowiązek taki będzie wynikać z przepisów prawa. Do danych ww. oferentów i nabywcy mogą też mieć dostęp podmioty przetwarzające dane w naszym imieniu, np. podmioty świadczące usługi informatyczne, usługi niszczenia dokumentów, archiwizacji, jak również inni administratorzy danych osobowych przetwarzający dane we własnym imieniu, np. podmioty prowadzące działalność pocztową lub kurierską.
- 6) Zgodnie z RODO, każdej osobie, której dane przetwarzamy w celach określonych powyżej przysługuje:
  - a) prawo dostępu do swoich danych osobowych oraz otrzymania ich kopii;
  - b) prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych osobowych;
  - c) prawo do usunięcia danych osobowych, w sytuacji, gdy przetwarzanie danych nie następuje w celu wywiązania się z obowiązku wynikającego z przepisu prawa lub w ramach sprawowania władzy publicznej;
  - d) ograniczenia przetwarzania danych osobowych, przy czym przepisy odrębne mogą wyłączyć możliwość skorzystania z tego prawa.

W przypadku chęci skorzystania z któregośkolwiek z ww. praw prosimy o kontakt z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, wskazany w pkt 2 lub pisemnie na adres naszej siedziby, wskazany powyżej.

Zgodnie z RODO, każdej osobie, której dane przetwarzamy przysługuje prawo do wniesienia skargi do organu nadzorczego tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2; 00-193 Warszawa; <https://www.uodo.gov.pl/pl/p/kontakt>; tel. (22) 531 03 00 - gdy uzna, że przetwarzanie jej danych osobowych narusza przepisy RODO lub inne przepisy dotyczące przetwarzania danych osobowych.

- 7) Podanie przez oferentów danych ma charakter dobrowolny, ale jest niezbędne do udziału w przetargu i zawarcia umowy po jego rozstrzygnięciu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa i aktów wykonawczych do niej wydanych.
- 8) KOWR nie będzie podejmował decyzji wobec osób, których dane przetwarza w ww. celach w sposób zautomatyzowany, w tym decyzji będących wynikiem profilowania. KOWR nie przewiduje przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego (tj. państwa, które nie należy do Europejskiego Obszaru Gospodarczego obejmującego Unię Europejską, Norwegię, Liechtenstein i Islandię), ani do organizacji międzynarodowych.

DYREKTOR
ODDZIAŁU TERENOWEGO
Marek Halasz

Główny Specjalista
Wydział Kształtowania i
Obszarowania Zasobem
Rolnym
Dominik Wiśniewski

Główny Specjalista
Sektora Zarządzania i
Obszarowania
Zasobem w Obszarze
Lubuskim
Margareta Kolczyńska

Ogłoszenie opublikowane zostanie:

- w siedzibie OT KOWR w Gorzowie Wlkp.
- w siedzibie Sekcji Zamiejscowej w Ośnie Lubuskim w Urzędzie Gminy w Górzycy sołectwie Żabice
- w siedzibie Lubuskiej Izby Rolniczej w Gorzowie Wlkp.
- na stronie internetowej <https://www.nieruchomoscikowr.gov.pl/>

Data sporządzenia: 31.10.2024 /MKB/

WZÓR 1**OŚWIADCZENIE OSOBY FIZYCZNEJ ZAMIERZAJĄCEJ UCZESTNICZYĆ
W PRZETARGU NIEOGRANICZONYM****(W TYM OSOBY FIZYCZNEJ PROWADZĄCEJ INDYWIDUALNIE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ)**

Imię i nazwisko: .....

Imię i nazwisko: .....

numer PESEL: □□□□□□□□□□

numer PESEL: □□□□□□□□□□

nr dowodu osobistego: □□□□□□□□□□

nr dowodu osobistego: □□□□□□□□□□

imiona rodziców: .....

imiona rodziców: .....

nr telefonu .....

nr telefonu .....

e-mail: .....

e-mail: .....

adres zamieszkania: .....

adres zamieszkania: .....

□□-□□□□ .....

□□-□□□□ .....

OŚWIADCZENIE

Osoby fizycznej zamierzającej uczestniczyć w przetargu nieograniczonym na sprzedaż/dzierżawę nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, oznaczonej nr działki(ek) ..... położonej w obrębie ....., gmina ..... składane na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jednolity (Dz.U. z 2022 poz. 2329 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”:

1. Oświadczam, że zapoznałem(am) się z przedmiotem przetargu i dokumentacją związaną z przedmiotem dzierżawy/sprzedaży oraz ograniczeniami w jego używaniu i w związku z tym, nie będę występował(a) z ewentualnymi roszczeniami z tytułu rękojmi za wady przedmiotu sprzedaży/dzierżawy;

2. Oświadczam, że zapoznałem(am) się z treścią ogłoszenia o przetargu oraz projektem umowy sprzedaży/dzierżawy;

3. Oświadczenie dotyczące zobowiązań finansowych¹ (art. 29 ust. 3bc pkt 1 ustawy):

Nie mam zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec KOWR, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

Posiadam zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec:

Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,

Skarbu Państwa,

jednostki(ek) samorządu terytorialnego,

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

i jednocześnie oświadczam, że:

uzyskałem(am)

przewidziane prawem zwolnienie/odroczenie/rozłożenie na raty

nie uzyskałem(am)²

zaległych płatności/wstrzymanie(a) w całości wykonania decyzji

4. Oświadczenie dotyczące władania nieruchomością(ami) Zasobu bez tytułu prawnego (art. 29 ust. 3bc pkt 2 w zw. z art. 29 ust. 3 bca ustawy):

Nie władam nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego;

Władalem(am) nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości te opuściłem(am);

Władalem(am)/Władam nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i nie byłem(am) wzywany(a) przez KOWR/ANR do ich wydania;

W okresie od ..... do ..... władałem(am)/władam nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości tych nie opuściłem(am); ³

5. Oświadczenie dotyczące nabycia z Zasobu nieruchomości w skład której(ych) wchodziły użytki rolne⁴ (art. 29 ust. 3ba pkt 1 ustawy):

- Nie nabyłem(am) z Zasobu nieruchomości, w skład której wchodziły użytki rolne;
- Nabyłem(am) z Zasobu nieruchomości, o powierzchni łącznej mniejszej niż 300 ha użytków rolnych;
- (*dotyczy osób które nabyły kiedykolwiek co najmniej 300 ha użytków rolnych*) Nabyłem(am) z Zasobu nieruchomości o powierzchni łącznej⁵ ..... ha UR, z czego zbyłem(am) ..... ha UR na cele publiczne, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;

6. Oświadczam, że (*właściwe zakreślić*):

- pozostaję we wspólności majątkowej małżeńskiej
- pozostaję w rozdzielności majątkowej ze współmałżonkiem,
- jestem stanu wolnego,
- nabycie nieruchomości nastąpi przez wspólników spółki cywilnej działającej pod firmą ..... posiadającą NIP .....
- nabycie nieruchomości nastąpi do współwłasności w częściach ułamkowych w udziale wynoszącym ..... części nieruchomości; nabywcami pozostałych udziałów będą .....

Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsceowość: ..... data: ..... r. ....

(czytelny podpis/podpisy)

¹ właściwą(e) odpowiedź(dzi) należy zaznaczyć [X];

² zaznaczenie tego oświadczenia oznacza, że osoba nie spełnia warunku koniecznego do zakwalifikowania do udziału w przetargu;

³ podmioty, który w okresie 5 lat przed dniem ogłoszenia przetargu władały lub władają nieruchomościami Zasobu WRSP bez tytułu prawnego i mimo wezwania KOWR nieruchomości tych nie opuściły, albo podmioty, w których są współnikami bądź w organach których uczestniczą osoby, które władają lub władały nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i mimo wezwania Krajowego Ośrodka nieruchomości tych nie opuściły, nie spełniają warunku koniecznego do zakwalifikowania do udziału w przetargu;

⁴ zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego, użytki rolne to: grunty orne, sady, łąki trwałe, pastwiska trwałe, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami i grunty pod rowami;

⁵ należy wpisać powierzchnię w [ha] do czterech miejsc po przecinku;

**OŚWIADCZENIE OSOBY PRAWNEJ/JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ NIE
POSIADAJĄCEJ OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ZAMIERZAJĄCEJ UCZESTNICZYĆ
W PRZETARGU NIEOGRANICZONYM NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI**

Nazwa: .....

numer KRS: numer REGON: numer NIP: adres siedziby: ..... - .....

Dane osób reprezentujących:

Imię i nazwisko: ....

numer PESEL: numer dowodu osobistego:

adres zamieszkania: ....

- ..... - .....

podstawa reprezentacji: ....

OŚWIADCZENIE

Osoby prawnej/jednostki organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej zamierzającej uczestniczyć w przetargu nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, oznaczonej nr działki(ek) ..... położonej w obrębie ....., gmina ....., składane na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (tekst jednolity (Dz.U. z 2022 r. poz. 2329 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

1. Oświadczam, że zapoznałem(am) się z przedmiotem przetargu i dokumentacją związaną z przedmiotem sprzedaży oraz ograniczeniami w jego używaniu i w związku z tym, nie będę występował(a) z ewentualnymi roszczeniami z tytułu rękojmi za wady przedmiotu sprzedaży;

2. Oświadczam, że zapoznałem(am) się z treścią ogłoszenia o przetargu;

3. Oświadczenie dotyczące zobowiązań finansowych¹ (art. 29 ust. 3bc pkt 1 ustawy):

Reprezentowany przeze mnie podmiot nie ma zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec KOWR, Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;

Reprezentowany przeze mnie podmiot posiada zaległości z tytułu zobowiązań finansowych wobec:

Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa,

Skarbu Państwa,

jednostki(ek) samorządu terytorialnego,

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

i jednocześnie oświadczam, że reprezentowany przeze mnie podmiot:

uzyskał

przewidziane prawem zwolnienie/odroczenie/rozłożenie na raty

nie uzyskał²

zaległych płatności/wstrzymanie(a) w całości wykonania decyzji

4. Oświadczenie dotyczące władania nieruchomością(ami) Zasobu bez tytułu prawnego przez podmiot zamierzający wziąć udział w przetargu (art. 29 ust. 3bc pkt 2 ustawy):

¹ właściwą(e) odpowiedź(dzi) należy zaznaczyć [X];

² zaznaczenie tego oświadczenie, oznacza że osoba nie spełnia warunku koniecznego do zakwalifikowania do udziału w przetargu;

- Reprezentowany przeze mnie podmiot nie włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego;
- Reprezentowany przeze mnie podmiot władał nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości te opuścił;
- Reprezentowany przeze mnie podmiot władał/włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i nie był wzywany przez KOWR/ANR do ich wydania;
- Reprezentowany przeze mnie podmiot w okresie od ..... do ..... władał/włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości tych nie opuścił.³

5. Oświadczenie dotyczące władania nieruchomością(ami) Zasobu bez tytułu prawnego przez współnika lub osobę uczestniczącą w organie podmiotu zamierzającego wziąć udział w przetargu (art. 29 ust. 3bc pkt 2 w zw. z art. 29 ust. 3bca ustawy)³:

- Żaden ze współników/osób uczestniczących w organach podmiotu nie włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego;
- Wspólnik lub osoba uczestnicząca w organie podmiotu władał(a) nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości te opuściła;
- Wspólnik lub osoba uczestnicząca w organie podmiotu władał(a)/włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i nie był(a) wzywany(a) przez KOWR/ANR do ich wydania;
- Wspólnik lub osoba uczestnicząca w organie podmiotu w okresie od ..... do ..... władał(a)/włada nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i po wezwaniu KOWR/ANR nieruchomości tych nie opuścił(a)³.

6. Oświadczam(y), że reprezentowany przeze mnie (przez nas) podmiot zamierza nabyć nieruchomość:

- na majątek własny
- jako współnik spółki cywilnej działającej pod firmą ..... posiadającą NIP .....
- nabycie nieruchomości nastąpi do współwłasności w częściach ułamkowych w udziale wynoszącym ..... części nieruchomości; nabywcami pozostałych udziałów będą :.....

Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsceowość: ..... data: ..... r. ....
(czytelny podpis/-y)

¹ właściwą(e) odpowiedź(dzi) należy zaznaczyć [X];

² zaznaczenie tego oświadczenia oznacza, że osoba nie spełnia warunku koniecznego do zakwalifikowania do udziału w przetargu;

³ podmioty, który w okresie 5 lat przed dniem ogłoszenia przetargu władały lub władają nieruchomościami Zasobu WRSP bez tytułu prawnego i mimo wezwania KOWR nieruchomości tych nie opuściły, albo podmioty, w których są współnikami bądź w organach których uczestniczą osoby, które władają lub władały nieruchomościami Zasobu bez tytułu prawnego i mimo wezwania Krajowego Ośrodka nieruchomości tych nie opuściły, nie spełniają warunku koniecznego do zakwalifikowania do udziału w przetargu;

.....
Miejscowość i data

.....
Imię i nazwisko osoby udzielającej pełnomocnictwa

.....
Adres

PEŁNOMOCNICTWO

Ja, ..., legitymujący/ca się dowodem osobistym nr .....
i PESEL nr ....., udzielam pełnomocnictwa mojej żonie/mojemu mężowi .....
....., legitymującemu/ej się dowodem osobistym nr .....
i PESEL nr ....., nazwisko panieńskie matki .....,
zamieszkałym/ej ....., do wniesienia wadium,
uczestnictwa w przetargu w moim imieniu i składania oświadczeń związanych z przetargiem dotyczącym
działki nr ....., położonej w obrębie ....., zaplanowanym na dzień
.....

.....
podpis

.....
(miejsowość, data)

Dane osoby fizycznej / podmiotu*:

.....
.....
.....
.....

(imię i nazwisko / nazwa, adres siedziby, NIP)

Oświadczenie

Oświadczam, że:

Ja ..... (imię i nazwisko) / podmiot, który reprezentuję

..... (nazwa)*

1) nie występują wobec mnie / podmiotu, który reprezentuję* okoliczności, o których mowa w:

- a) art. 2 ust. 1-3 rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy,
- b) art. 2 i 9 rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających,
- c) art. 5aa ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie;

2) nie figuruję / nie figuruje* w wykazie osób i podmiotów, objętych sankcjami Unii Europejskiej, o których mowa w:

- a) Załączniku I do rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy,
- b) Załączniku I do rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających,
- c) Załączniku XIX Część A. do rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie;

3) nie zostałem / nie zostałem* wpisany, na podstawie art. 2 i 3 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, na listę osób i podmiotów, objętych sankcjami, publikowaną w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych pod adresem: <https://www.gov.pl/web/mswia/lista-osob-i-podmiotow-objetych-sankcjami>, na podstawie decyzji o zastosowaniu środka ograniczającego, polegającego na zakazie udostępniania podmiotowi wpisanemu na listę lub na jego rzecz – bezpośrednio lub pośrednio – jakichkolwiek środków finansowych lub zasobów gospodarczych;

4) nie jestem beneficjentem rzeczywistym / nie posiada beneficjenta rzeczywistego*, którym jest osoba umieszczona w ww. wykazach osób i podmiotów, objętych sankcjami Unii Europejskiej i wpisana na ww. listę osób i podmiotów, objętych sankcjami, publikowaną w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw wewnętrznych, ani nie podlegam / podlega* jednostce dominującej, która jest takim podmiotem.

Zapoznałam / zapoznałem się z treścią informacji dotyczącej przetwarzania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa moich danych osobowych w celach związanych z realizacją obowiązku weryfikacji przestrzegania sankcji unijnych uzupełnionych przez sankcje krajowe w związku z wojną w Ukrainie.

.....
(imię i nazwisko, stanowisko osoby upoważnionej do składania oświadczeń)

*niepotrzebne skreślić